

III. KATEDRA SVETOG PISMA NOVOGA ZAVJETA

UVOD I EGZEGEZA NZ: SINOPTICI I DJELA APOSTOLSKA

Godina studija: IV.

Semestar: zimski

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

Obrađuje se pojam riječi „evanđelje“; podrijetlo „evanđelja“ kao književne vrste; faze formiranja Evanđelja; sinoptički problem. Uz to se obrađuje svako pojedino Evanđelje (opća analiza, izvori, kome je upućeno, autorstvo, datiranje). U egzegetskom dijelu prolaze se odabrani tekstovi iz sinoptika i Djela apostolskih.

Literatura:

R. E. Brown, *An Introduction to the New Testament [Uvod u Novi zavjet]* (New York: Doubleday, 1997) [s engleskog preveo D. Tomašević]; *Novi zavjet: s uvodima i bilješkama Ekumenskog prijevoda Biblije* (ur. M. J. Fućak), KS, Zagreb 1992.; M. Zovkić, *Isus u evanđelju po Luki*, Vrhbosanska katolička teologija, Sarajevo 2002; D. J. Harrington i dr., *Komentar evanđelja i Djela apostolskih*, Vrhbosanska katolička teologija, Sarajevo 1997.; A. Augustinović, *Povijest Isusova: Povijesna sinopsa evanđelja*, 2 sv., Teološka biblioteka, Sarajevo 1984., a predviđena je i skripta (tj. prijevod odabranih ulomaka s engleskog).

UVOD I EGZEGEZA NZ: IVANOVSKI SPISI – UVOD I EGZEGEZA

Godina studija: II.

Semestar: ljetni

Tjedno sati: 3

ECTS bodovi: 4

U ovom kolegiju se obrađuje Ivanovo evanđelje te tri poslanice koje se pripisuju Ivanu. Posebno se obrađuju stilske osobine Ivanova evanđelja, pitanje izvora, usporedba sa sinoptičkim evanđeljima, jedinstvo, autorstvo, utjecaji na ivanovsku zajednicu, te povijest ove zajednice kao i suodnos sa tri ivanovske poslanice; uz to se prolazi opća analiza svetopisamskog teksta kao i egzegeza odabranih dijelova.

Literatura:

R. E. Brown, *An Introduction to the New Testament [Uvod u Novi zavjet]* (New York: Doubleday, 1997) [s engleskog preveo D. Tomašević]; *Novi zavjet: s uvodima i bilješkama Ekumenskog prijevoda Biblije* (ur. M. J. Fućak), KS, Zagreb 1992.; A. Augustinović, *Povijest Isusova: Povijesna sinopsa evanđelja*, 2 sv., Teološka biblioteka, Sarajevo 1984., a predviđena je i skripta (tj. prijevod odabranih ulomaka s engleskog).

UVOD I EGZEGEZA NZ: PAVLOVE I DRUGE POSLANICE TE OTKRIVENJE

Godina studija: IV.

Semestar: zimski

Tjedno sati: 2
ECTS bodovi: 3

Obraduju se novozavjetne poslanice (njihova vrsta i sastav), opća pitanja o Pavlovu životu i radu te sedam Pavlovih (1 Sol, Gal, Fil, Flm, 1 i 2 Kor, Rim) i 6 deuteropavlovskih poslanica (2 Sol, Kol, Ef, Tit, 1 i 2 Tim). U svakoj poslanici se proučava literarni sastav, tema, pitanje autora, i kome je upućena, pozadina te teološka poruka dotične poslanice; uz to se prolazi opća analiza svetopisamskog teksta kao i egzegeza odabranih dijelova.

Ostale poslanice i Otkrivenje. Obraduju se poslanice Hebrejima, 1 i 2 Petrova, Jakovljeva te Judina poslanica i knjiga Otkrivenja. U svakoj knjizi se proučava literarni sastav, tema, pitanje autora, i kome je upućena, pozadina te teološka poruka dotične knjige; uz to se prolazi opća analiza svetopisamskog teksta kao i egzegeza odabranih dijelova.

Literatura:

R. E. Brown *An Introduction to the New Testament [Uvod u Novi zavjet]* (New York: Doubleday, 1997) [s engleskog preveo D. Tomašević]; *Novi zavjet: s uvodima i bilješkama Ekumenskog prijevoda Biblije* (ur. M. J. Fućak), KS, Zagreb 1992.; a predviđena je i skripta (tj. prijevod odabranih ulomaka s engleskog).

Preporučena literatura: M. Zovkić, *Pavlove poslanice. Povod i sadržaj, Crkva na kamenu*, Mostar 1988.; I. Dugandžić, *Pavao: svjedok i apostol Isusa Krista*, KS, Zagreb 2002.; S. Jurič, *Apokalipsa: knjiga koja svršava Božji razgovor s ljudima*, Naša ognjišta, Tomislavgrad 2004.

BIBLIJSKA TEOLOGIJA NOVOGA ZAVJETA

Godina studija: IV.
Semestar: ljetni
Tjedno sati: 2
ECTS bodovi: 2

U ovom kolegiju obrađuje se sinteza novozavjetnog učenja prema glavnim skupinama autora: sinoptici, Pavao, Ivanovski spisi, deuteropavlovske poslanice, katoličke poslanice, Otkrivenje.

Literatura:

R. Schnackenburg, *Osoba Isusa Krista u četiri evanđelja*, KS, Zagreb 1997.; J. Gnilka, *Biblijska teologija Novoga zavjeta*, KS, Zagreb 1999.; I. Dugandžić, *Biblijska teologija Novoga zavjeta*, KS, Zagreb 2004.

IZBORNI PREDMET

PAVLOV LIK U DJELIMA APOSTOLSKIM

Godina studija: IV.
Semestar: zimski
Tjedno sati: 2
ECTS bodovi: 2

Djela apostolska posvećuju mnoga poglavlja Pavlu (9 i 13-28). Odatle proizlaze brojne važne informacije o apostolu naroda. No, Pavao iz Djela apostolskih nije Pavao iz poslanica. Ima mnogo razlika: suprotnosti, ispuštanja, a sličnosti vrlo malo. Čini se da su ova dva izvora, poslanice i Djela apostolska, posve neovisna. Osim ovog problema važno je utvrditi Pavlovu ulogu unutar samih Djela apostolskih, što nam najbolje ilustrira prvi Pavlov govor u Antiohiji pizidijskoj (usp. Dj 13) gdje on govori kao Petar na Duhove u Jeruzalemu (usp. Dj 2). U ovom predmetu uspoređujemo ta dva lika, autentičnog Pavla i onog Lukinog.

Literatura:

R. J. Dillon, *Djela apostolska, Komentar evanđelja i Djela apostolskih*, Sarajevo 1997, 387-518; I. Dugandžić, *Bog - sve u svemu. Odnos Krista i Boga u Pavlovoj teologiji*, Zagreb 1996; Isti, *Pavao - svjedok i apostol Isusa Krista*, Zagreb 2002; K. Kliesch, *Djela apostolska*, Zagreb 1993. R. Perić, *Savle, brate, progledaj!*, Crkva na Kamenu, Mostar 2006.